

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Loft over grundskyldpromillen) [af Juul-Madsen m. fl.].

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 78) findes i tidenden sp. 5144).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ove Hansen: Lovforslaget her er fremsat af det konservative folkeparti, og dets vedtagelse ville betyde at der blev grebet ind i kommunernes dispositionsret. Mit parti kan ikke være med hertil, derfor vil vi her stemme imod forslaget.

A. Chr. Andersen: Da vi ikke mener, at dette lovforslag om loft over grundskyldbeskatningen, er gennemgribende nok, giver begrænsning nok, og da vi har et andet forslag, som vi hellere ser vedtaget, vil vi undlade at stemme her ved tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

forkastedes med 106 stemmer mod 30; 27 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme [af A. Chr. Andersen m. fl.].

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 104) findes i tidenden sp. 5144).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ove Hansen: Dette lovforslag er fremsat af venstre, og dets vedtagelse ville betyde, at landbruget for fremtiden skulle fritages for at svare amtskommunal grundskyld. Ligeså skulle det fritages for kommunal bygningskyld. Hvis dette lovforslag blev vedtaget, ville det medføre, at 600 mill. kr. blev over-

ført fra fast ejendomsskat til personlig indkomstskat.

Vi kan ikke medvirke til sådanne lovforslag. Vi stemmer imod.

Ordføreren for forslagsstillerne (A. Chr. Andersen): Jeg må sige, at hr. Ove Hansen på den måde vender sagerne noget på hovedet, idet der er tale om at bevare de samme forhold med hensyn til beskatning af landbruget, som der er i øjeblikket. Hvis dette lovforslag ikke vedtages, bliver det nu sådan, at landbruget det første år skal af med 250 mill. kr. mere og i de kommende år efter 15. alm. vurdering vel nok ca. 375 mill. kr. mere om året end nu. Derfor er der ikke tale om, at man overvælter noget. Man undgår netop ved at vedtage vort forslag at overvælte noget fra indkomst og over på grundskyld.

H. C. Toft: Jeg vil gerne henvise til mine bemærkninger ved anden behandling af dette lovforslag, hvor jeg meddelte, at det konservative folkeparti ville undlade at stemme for forslaget, idet vi har den opfattelse, at det areal, som landbrugsbygningerne ligger på, og de nærmeste omgivende arealer bør betale grundskatter på linje med, hvad alle andre ejere af fast ejendom gør, medens produktionsjorden, der anvendes til dyrkning, bør fritages.

Da venstres forslag ikke indeholder nogen mulighed for — det kræver en ændring af vurderingsloven — at beskatte de grundarealer, som bygningerne m. m. ligger på, vil det konservative folkeparti undlade at stemme.

Ove Hansen: Må jeg give hr. A. Chr. Andersen den oplysning, at landbruget i en snes år har været fritaget for at svare amtskommunal grundskyld. Det har været pålignet den, men statskassen har betalt grundskylden for landbruget. Forslaget her går ud på, at det skal fritages, og det vil sige, at det beløb, ca. 250 mill. kr., som det drejer sig om, skal pålignes de personlige skatteydere inden for amtsrådkredsen. Dertil kommer, at den kommunale bygningskyld også skal fjernes, og så kommer der loft over grundskyldpromillens størrelse. Det betyder at ca. 600 mill. kr. skal overføres til de personlige skatter.

[Ove Hansen.]

Må jeg så lige gøre opmærksom på, at vi gennem mange år har erkendt, at landbruget har haft vanskeligheder; det har vi respekteret, og derfor har staten betalt skatterne for dem. Men efter vort medlemskab i EF er landbrugets stilling her i 1973 forbedret med ca. 2,3 milliarder kr., og så er det vel ikke urimeligt, at man siger, at denne fordel, som de nu har haft i 20 år, nu må bringes til ophør.

A. Chr. Andersen: Hvis det sidste, hr. Ove Hansen anførte, at landbruget vil få så gode kår nu, er rigtigt, har der ingen grund været til at ændre ved denne lovgivning i øvrigt, for så ville det jo efter gældende lov været kommet til at betale de penge i grundskatter.

Det er stadig væk ikke rigtigt, at man her overvælter noget fra grundskyld og over på indkomst. Husk dog på, at når man i øjeblikket får disse penge fra staten, så er de udskrevet på indkomsten, og at der vil blive mindre udligning; det bliver rent egnsudviklingsmæssigt et tilbageskridt, at det skal betales lokalt. Før var der dog en vis udligning egnsudviklingsmæssigt derved, at man tog det af statsskatterne og på den måde førte det ud igen til egnene ude i landet.

Med hensyn til loftet over grundbeskatningen: det er da rigtigt, at her vil blive tale om, at noget, man ellers udskriver på grunde, nu vil blive udskrevet på indkomst. Men der er stadig væk rige muligheder for at udskrive mere. Det har man udnyttet. I de sidste 3 år, fra 1970-71 til 1973-74, er grundskatterne blevet forøget med 200 mill. kr. Jeg ved godt, at der her er en opbremsning på 170 mill. kr. i visse kommuner, men der er dog stadig væk rig mulighed for også inden for de rammer, vi peger på, at forøge grundbeskatningen, hvis man finder, det er rimeligt.

Anders Andersen: Jeg er noget forbavset over hr. Ove Hansens argumentation i dette spørgsmål. For det første er det jo ikke landbrug alene, det drejer sig om. Det drejer sig om gartnerbrug, der mig bekendt ikke får nogen større fordel ved at vi er blevet medlem af Fællesskabet, det drejer sig også om skovbrug, som nu kommer ind under den beskatning, og som det hidtil har været

fritaget for. Jeg vil gerne spørge hr. Ove Hansen, om han mener, det er rimeligt, at landbrugserhvervet skal betale en ekstraskat, før det er konstateret, om det indtægtsniveau, landbruget vil få, kommer til at stå i et rimeligt forhold til andre befolkningsgrupper, der ikke skal betale en tilsvarende ekstraskat. Det er det, sagen drejer sig om.

Vi har jo fra organisationernes side foreslået, at denne skattebetaling, når man endelig ville have den — vi mener, den skal afskaffes som foreslået af venstre — skulle stå i forhold til indtjeningsniveauet i dansk landbrug. Det forslag, der er stillet, er efter vor opfattelse så moderat, at vi er forbavset over, at regeringen ikke har kunnet modtage det. Når vi har givet tilsagn om at ville betale amtsskat, når indtægten i landbruget nåede op på 80 pct. af det, en faglært arbejder tjener, så forstår vi overhovedet ikke, at man nu fra socialdemokratiets og regeringens side hævder, at landmændene uden hensyn til indtægtsniveau skal betale denne ekstraskat, hvorved skattetrykket for landmandsfamilierne bliver betydelig større, end det normalt er her i landet.

Det er en urimelig behandling af landbrugserhvervet, og jeg henstiller, at man tager dette op til fornyet overvejelser.

(Kort bemærkning).

Ove Hansen: Jeg vil gerne sige til hr. Anders Andersen, at efter vort medlemskab i EF er vort landbrugs stilling forbedret med ca. 2,3 milliarder kr. Vi har i en lang årrække ydet tilskud til landbruget på mellem 1,3 og 1,5 milliarder kr. Der er vel ikke noget at sige til, at dette nu må ophøre, herunder også fritagelse for at betale grundskyld.

Man siger, det er en skat på produktionen, men alle andre har jo også skat på deres produktion. Det ville være helt urimeligt, om landbrugsejendomme, skovbrugsejendomme og gartneriejendomme skulle fritages, og lad mig endelig tilføje: det ville medføre en virkelig stigning i ejendomspriserne, hvis denne grundskat faldt bort.

Anders Andersen: Hr. Ove Hansen svarer ikke på mit spørgsmål, og jeg gentager det: mener hr. Ove Hansen, at det er rimeligt at

[Anders Andersen.]

lægge en ekstraskat på landbruget, før den indtægtsfremgang, som hr. Ove Hansen taler om, er konstateret? For når hr. Ove Hansen nævner 2 milliarder kr., bør hr. Ove Hansen i hvert fald herfra trække væsentlige beløb, som på forhånd er inddraget i statskassen, nemlig en væsentlig del af de landbrugsordninger, vi har haft hidtil. Den der foreløbig har kunnet konstatere et bedre, et gunstigere resultat af vores medlemskab af EF, det er statskassen. Derfor gentager jeg mit spørgsmål: mener hr. Ove Hansen, det er rimeligt at lægge en ekstraskat på dansk landbrug, før man har konstateret, om indtægten er nået op på 80 pct. af det, en faglært arbejder i industrien i provinsen tjener?

(Kort bemærkning).

Ove Hansen: Jeg synes, det er helt urimeligt, hvad hr. Anders Andersen fortæller om den ekstraskat, vi lægger på landbruget. Landbrugsejendommene beskattes som alle andre ejendomme i vort land, og jeg forstår slet ikke, hvorfor de skulle have en særlig begunstiggelse. Vi mener alle, de har fået en fordel nu i kraft af EF-medlemskabet, og det har de.

Med hensyn til det, hr. Anders Andersen nævner om, at man kunne graduere skatten, hvis man skulle opnå en indtægt, der var lig 80 pct. af det, en faglært arbejder i gennemsnit havde osv., ville det være helt urimeligt. Jeg tror, at mange så ville sørge for at komme under de 80 pct.

(Kort bemærkning).

Anders Andersen: Jeg konstaterer altså, at hr. Ove Hansen — og det må jo dække regeringen og regeringspartiet — mener, at det er rimeligt, at landbrugserhvervet beskattes hårdere end andre befolkningsgrupper her i landet.

Den sidste bemærkning forstår jeg overhovedet ikke. Jeg vil gerne bede hr. Ove Hansen uddybe, hvad han mener med en sådan udtalelse.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Nu har hr. Anders Andersen og jeg jo i formiddag siddet i behagelige forhand-

linger om opretholdelsen af en række subsidieordninger for landbruget, tilskudsordninger for landbruget, der alt i alt vil komme til at beløbe sig til ca. 325 mill. kr. for 1973-74. Jeg ved godt, at landbrugets organisationer er brøstholdne over, at landbruget ud over de 850 mill. kr. i direkte produktions-tilskud, som nødvendigvis skal falde væk ifølge vort medlemskab af EF, også skal miste det særlige tilskud, de har haft på ca. 250 mill. kr. om året, derved at staten har betalt den amtsskat, som andre borgere, der ejer jord, selv har måttet betale.

Jeg vil gerne erindre om, at forudsætningen for, at vi igennem årene har givet de store tilskud til landbruget, har været, at man derigennem ville blive i stand til at opretholde produktionsapparatet indtil den dag, vi blev medlem af fællesmarkedet; det var begrundet i de særlige vanskeligheder, som landbruget havde ved afsætningen af sin eksport, som man må erkende det havde. Men disse vanskeligheder er ophævet. Landbruget får en ganske betragtelig indkomststigning. Vi kan strides lidt om, hvor meget det er, men der bliver vel tale om en bruttoindkomststigning på mindst 2,3 milliarder kr. og en nettoindkomststigning på formentlig ca. 2 milliarder kr. På denne baggrund vil jeg gerne sige til hr. Anders Andersen, at når vi i går har pålagt hele befolkningen besparelser på 1 milliard kr., så tror jeg, det vil være vanskeligt at finde forståelse for, at et erhverv, hvis indkomst formentlig stiger med netto ca. 25 pct. i 1975, skulle opretholde så store subsidier, som man her ønsker det. Det har ingen rimelighed.

Jeg vil gerne tilføje, at når vi fra regeringens side — og det har vi gjort i de drøftelser, vi har haft med landbrugets organisationer — har afvist at gå ind på et system med graduering af statstilskud til amtsskatterne for landbrugets vedkommende, baseret på en indkomst, der skulle være 80 pct. af en faglært arbejders i provinsen, så er det, fordi 80 pct. af en faglært arbejders indkomst i provinsen overhovedet ikke kan sammenlignes med de selvstændige landbrugs indtægtsgrundlag.

Efter de beregninger, vi har foretaget, ville et rimeligt sammenligningsgrundlag ikke være de 80 pct., men en betydelig la-

[Økonomi- og budgetministeren.]

vere procent, når man tager alle de særlige omstændigheder, der gør sig gældende ved opgørelsen af landbrugets skattepligtige indkomst, i betragtning. Vores eksperter har udregnet det til 50 pct., men selv om vi satte det op til 60 pct. og sagde, at det ville været et rimeligt sammenligningsgrundlag, det ville stille de to grupper lige, så ville det jo på ingen måde tilfredsstille landbrugets ønsker. Derfor har vi måttet afvise det rent fiktive 80 pct.s grundlag, som landbruget har opstillet, og som altså ikke har nogen som helst rimelighed i den aktuelle økonomiske situation for landbruget og for en faglært arbejder i provinsen. Men jeg siger da ikke noget til, at hr. Anders Andersen gør vrøvl over, at han ikke kan opretholde de 250 mill. kr., som er det særlige privilegium, landbruget har oppebåret igennem en lang årrække.

Må jeg i den forbindelse sige til hr. A. Chr. Andersen, der talte om, at landbruget vil jo komme til at betale amtstueskat-terne, hvis de indtæger, som vi forventer, landbruget får, bliver realiseret, at hr. A. Chr. Andersen ved jo udmærket godt, at sådan som systemet er i øjeblikket, så beror det på, hvilken forrentningsprocent der findes for landbruget.

Forrentningsprocenten beregnes ud fra handelsværdien, og det vil sige — det kan omtrent ethvert barn, der har haft en lille smule med nationaløkonomi at gøre, regne ud — at i det øjeblik, forrentningsprocenten stiger, ja, så stiger naturligvis handelsværdien, og så falder forrentningsprocenten igen. Det var derfor landbrugets organisationer foreslog at gå over til et andet behandlingsgrundlag, nemlig en sammenligning med, hvad en faglært arbejder i provinsen havde i gennemsitsindtægt. Men vi har altså ikke kunnet blive enige om, hvorledes de to sæt af indkomster kunne beregnes, og derfor har vi ikke kunnet finde noget rimeligt system for, hvorledes man kunne graduere i tilfælde af, at man ville gå ind på en graduering.

Vi mener derfor, det er ganske rimeligt, at vi nu stryger dette ekstraordinære tilskud til landbruget, så landbruget kommer til at betale på lige fod med andre borgere og andre erhverv i Danmark.

(Kort bemærkning.)

Anders Andersen: Jeg vil gerne kvittere for økonomi- og budgetministerens indledende bemærkninger om, at vi har haft nogle behagelige drøftelser. Det har vi jo i virkeligheden, og vi er blevet enige et langt stykke hen ad vejen. Det, der står tilbage, er sådan set næsten alene amtsbeskatningen.

Vi har jo også, hr. minister, diskuteret netop det beregningsgrundlag, som såkaldte eksperter har stillet op. Mit indtryk af disse drøftelser var, at disse såkaldte eksperter beregninger ikke helt holdt for en effektiv analyse, som vi foretog under disse forhandlinger. Vi kan godt gå ind i en diskussion om disse ekspertberegninger. Der er mange, der har vældig respekt for ekspertberegninger, det har jeg ikke, jeg har mere respekt for en saglig behandling, må jeg indrømme. Jeg har også indtryk af, at budgetministeren, når vi sidder og drøfter det rent sagligt, har mere respekt for disse saglige drøftelser, og derfor glædede det mig i og for sig, hr. budgetminister, at man under disse saglige drøftelser måtte erkende, at ekspertberegningerne ikke var rigtige. Der er ingen, der skal komme her og fortælle den danske befolkning, at en indtægt på 50 pct. i landbruget er det samme som 100 pct. for en faglært arbejder.

Når vi tager de 80 pct. som udgangspunkt, ligger der heri en væsentlig indrømmelse fra vores side ud fra ønsket om at medvirke til en fornuftig løsning af det spørgsmål, en løsning, som kunne accepteres i hvert fald af os. Jeg tror, der vil være mange landmænd, der ikke vil kunne forstå, at vi opererer med disse 80 pct. Vi var altså parat til at finde en løsning gennem et samarbejde med regeringen, men regeringen har ikke ønsket et sådant samarbejde, og derfor kan vi ikke acceptere, at vi i landbruget skal betale, før at vi har indtægten.

Ministeren taler om disse talstørrelser. Ja, dem kan vi jo også godt diskutere. Det er rigtigt at sige, at man foreløbig har indkasseret 1 milliard kr. Det er også rigtigt at sige, at de budgetter, der ligger fra landbrugsministeriet, hvor det jo er erhvervslovgivning, det drejer sig om, og ikke støttelovgivning, er så små, at der vel ingen andre erhverv er her i landet, der har tilsvarende

[Anders Andersen.]

små budgetter, hvis vi skal til at sammenligne. Og jeg tror ikke, at ministeren vil gribe ind over for andre erhvervsområder og nedskære budgetterne på samme måde som her. Det er det, vi protesterer imod. Det kan ikke bruges som et argument for, at landbruget skal beskattes særlig hårdt i forhold til andre befolkningsgrupper.

(Kort bemærkning).

Ove Hansen: Til hr. Anders Andersen vil jeg lige gøre opmærksom på, at i den økonomiske oversigt, vi lige har fået, står der på side 10:

„Trods opgangen i de samlede omkostninger må det antages, at de selvstændige landbrugeres samlede nettoindkomst er gået op med godt en tredjedel fra 1971 til 1972. Som nævnt må indkomstfremgangen ventes fortsat i 1973.“

Jeg sagde om landbruget, at man formentlig ville tilstræbe at komme under de 80 pct., og det vil man. Nu tror hr. Anders Andersen, at jeg tænker ondt om landbruget, at man vil forsøge at snyde. Sådan noget slet noget tør jeg slet ikke sige om landbruget, men man kan på legal måde ved at anskaffe maskiner og udnytte afskrivningsmulighederne maksimalt undgå at nå de 80 pct. og derved opnå meget store begunstigelser, bl. a. fritagelse for at svare grundskyld.

H. C. Toft: Jeg vil først henlede opmærksomheden på det lovforslag, vi her behandler. Det drejer sig om forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. Man diskuterer amtsgrundskatterne, og der står i lovforslaget herom:

„Fra og med skatteåret 1973-74 ned sættes grundskyldpromillen til 0 uanset størrelsen af landbrugets forrentningsprocent af handelsværdien.“

Den diskussion, der føres her, føres faktisk på grundlag af det forslag, som regeringen har fremsat, og som vi har vedtaget med regeringspartiernes stemmer for få dage siden her i folketinget, et forslag, der gik ud på at ophæve den hidtil gældende ordning, hvorefter landbruget blev fritaget for at

betale amtsgrundskatter, når forrentningsprocenten kom under 2,5 pct. Ved den lejlighed stemte det konservative folkeparti for, at vi skulle bevare denne ordning, og det synes jeg gerne jeg vil fastslå her i dag.

I denne forbindelse vil jeg gerne sige til økonomi- og budgetministeren, at jeg er i alt fald orienteret om, at man under de politisk-økonomiske forhandlinger i det særlige udvalg ønskede at få oplyst, hvad forhandlingerne med landbrugets organisationer gik ud på — helst også forhandlingsresultatet, men det havde man altså ikke. Det var budgetministeren ikke i stand til at oplyse ved den pågældende lejlighed. Nu får vi i dag at vide, at der nærmest er truffet aftale om 375 mill. kr. Vi ved ikke, hvad aftalen drejer sig om, men jeg vil som det konservative folkepartis opfattelse gerne her understrege, at vi lægger i afgørende grad vægt på, at landbruget bliver fritaget for at betale amtsgrundskatter af produktionsjorden, som vi gav udtryk for ved regeringsforslagets behandling.

Formanden: Efter forretningsordenen er der nu kun korte bemærkninger tilbage til de folketingsmedlemmer, der hidtil har haft ordet. Ministre har længere taledid.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Kun tre bemærkninger: For det første er sagen jo afgjort med afstemningerne i går. For det andet sammenlignede jeg ikke 50 pct. af lønnen til en faglært arbejder i provinsen med de 100 pct. Jeg sammenlignede de 50 pct. med de 80 pct., og jeg tror, de 50 pct. er langt mere rigtig end de 80 pct. For det tredje kan man naturligvis have forskellig erfaring med eksperter. Jeg forstår altså, at hr. Anders Andersens mistillid til eksperter bygger på egne erfaringer.

(Kort bemærkning).

Anders Andersen: Nu er det altså økonomi- og budgetministeriets eksperter, der har været inde i billedet. Det var ikke mine eksperter, der havde foretaget den beregning, det vil jeg lige gøre økonomi- og budgetministeren opmærksom på.

Må jeg sige til hr. Ove Hansen, når han drager den økonomiske årsoversigt ind i bil-

[Anders Andersen.]

ledet og nævner disse indtægtsfremgange, at når man tager udgangspunktet i et lavt niveau, så kan man nu hurtigt få en høj procent. 1971 er det dårligste resultat, dansk landbrug har haft, idet man havde en indtægtstilbagegang i forhold til 1970 på adskillige tusinde kroner. Hvis hr. Ove Hansen eller økonomisk årsoversigt havde taget 1970 som udgangspunkt, så ville man se, at indtægtsfremgangen i landbruget var af en meget mere moderat størrelse og lå meget mere på linje med den almindelige indtægtsfremgang her i landet. Det vil jeg lige gøre hr. Ove Hansen opmærksom på.

Jeg er forbavset over, at hr. Ove Hansen mener, at det, at man inden for dansk landbrug udnytter den lovgivning, som er gældende for alle andre skatteborgere, skulle være et argument for, at landmændene skulle beskattes hårdere, efter andre regler. Det forbavser mig, at man fra regeringspartiets side kan fremsætte et sådant synspunkt, der har meget lidt med saglighed at gøre. Og det er jo det, vi diskuterer i den sag.

Må jeg sige til økonomi- og budgetministeren, når han taler om disse procentsatser, at økonomi- og budgetministeren ved, at de 80 pct., vi har foreslået, og som vi har diskuteret, meget vel tåler sammenligning med de 100 pct., som en faglært arbejder har. Det ved ministeren godt.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Nej, det ved jeg ikke, og det er ikke lykkedes hr. Anders Andersen at overbevise mig.

Nu forstår jeg, at det var økonomi- og budgetministeriets eksperter, hr. Anders Andersen hentydede til, der havde været indblandet i debatten. Jeg forstår altså, at hr. Anders Andersen ved opstilling af de 80 pct. ikke har betjent sig af eksperter, men bare benyttet tommelfingerreglen. Det bar forslaget også præget af.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

forkastedes med 107 stemmer mod 27; 30 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen [af A. Chr. Andersen m. fl.].

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 105) findes i tidenden sp. 5144).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

forkastedes med 106 stemmer mod 57.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om højere forberedelseseksamen.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 113) findes i tidenden sp. 5175).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 163 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om uddannelsesstøtte.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 139) findes i tidenden sp. 5181).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 163 stemmer.